

Iin kunta, kunnanhallitus
Jokisuuntie 2
PL 24, 91101 Ii
kirjaamo@ii.fi

OIKAISUVAATIMUS

PÄÄTÖS, JOHON HAETAAN OIKAISUA

Kunnanhallitus 8.9.2025 § 221, 253/10.02.02/2025. Kovasin Tuulivoima Oy:n tuulivoimaosayleiskaava Kovasinkankaan alueelle (liite 1).

OIKAISUVAATIMUS KOSKEE PÄÄTÖKSEN § 221 KOHTIA 1-3

- 1) kunnanhallitus päättää hyväksyä Kovasin Tuulivoima OY:n liitteenä olevan kaavoitusaloitteen
- 2) käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen esitetylle tuulivoima-alueelle, jonka suunnittelun tarkka raja määräytyy osayleiskaavan laadinnan yhteydessä
- 3) kuuluttaa Kovasinkankaan tuulivoimaosayleiskaavan vireille ja asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville 15.9.2025-17.10.2025 väliseksi ajaksi.

OIKAISUVAATIMUKSEN TEKIJÄT

Eija Alaraasakka, Kuikankuja 16, 91100 Ii p. 044 5849939, eija.alaraasakka@gmail.com.
Kotikunta: Ii.

Aila Paaso, Maalismaantie 301, 91110 Ii p.040 6588068, aila.paaso@gmail.com.
Kotikunta: Ii.

Teuvo Pernu, Asematie 302 B, 91110 Ii p. 040 0331184, teuvo.pernu40@gmail.com.
Kotikunta: Ii.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTI

Kunnanhallituksen pöytäkirja ja päätös on ollut julkisesti nähtävillä Iin kunnan sivuilla 11.9.2025 alkaen.

VAATIMUKSET

1) Vaadimme, että kunnanhallitus kumoaa päätöksensä hyväksyä Kovasin Tuulivoima Oy:n kaavoitusaloite. Kaavoitusaloitteen hyväksymispäätös on lain ja hyvän hallintotavan vastainen ja päätetty puutteellisin tiedoin. Kaavoitusaloite on kumottava laillisuusperustein.

Päätös on perustunut puutteelliseen selvitykseen eteläisen lin yhtenäisen pohjavesialueen tilanteesta. Päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirheitä eivätkä päättäjät ole saaneet riittävästi tietoa päätöksen tueksi. Lisäksi alueen pintavesistä, Liesojan valuma-alueiden tilanteesta ja mahdollisista vaikutuksista pohjavesimuodostumaan on Geologian tutkimuskeskuksen pohjavesiselvityksessä ja Navettakankaan tuulivoima-alueen YVA-prosessissa tullut sellaista uutta tietoa ja selvitystä suhteessa Kovasinkankaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

2) Vaadimme, että kunnanhallitus kumoaa päätöksensä käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisesta Kovasinkankaan alueelle. Osayleiskaavan laatiminen on kumottava tarkoituksenmukaisuusperusteiden mukaisesti.

3) Vaadimme, että Kovasinkankaan tuulivoimaosayleiskaavan vireille kuulutus keskeytetään ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen kumotaan. Päätöstä ei tule panna täytäntöön ennen kuin oikaisuvaatimukset ja mahdolliset valitukset on käsitelty.

1. PERUSTELUT VAATIMUKSEEN 1

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksellä 1341/2024, 19.08.2024 lin kunnanvaltuuston päätös Kovasinkankaan tuulivoimapuiston yleiskaavasta on kumottu ja Kovasinkankaan tuulivoimapuiston yleiskaava on kuntalain 135 § 2 momentissa tarkoitettulla tavalla lainvastainen (ks. liite 2). Hallinto-oikeuden em. päätöksen jälkeen lin kunnanhallitus on hyväksynyt kaavoitusaloitteen pyytämättä lin kunnan vesiliikelaitoksen johtokunnan virallista lausuntoa Kovasinkankaan tuulivoimapuiston sijoittumisesta lähelle pohjavesialueita ja kuulematta asiassa lin vesiliikelaitoksen johtokuntaa. lin kunnan hallintosäännön 24.3.2025/37§ mukaan lin vesiliikelaitoksen johtokunta edustaa kuntaa ja käyttää puhevaltaa toimialaansa koskevissa asioissa (liite 3). Kunnanhallitus ei ole kuullut lin vesiliikelaitoksen johtokuntaa, kaavoitusaloitepäätös on tehty ilman perusteellisia, riittäviä selvityksiä ja tietoa liittyen lin kunnan vesihuollon järjestämiseen sekä pohjavesien laadun, määrän ja terveellisuuden turvaamiseen. Näin ollen päätös ei ole syntynyt oikeassa järjestyksessä ja päätös on hallintosäännön vastainen.

lin kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa maankäytöstä ja päättää vaikutuksiltaan *vähäisistä* yleis- ja asemakaavamuutoksista. Kovasinkankaan tuulivoimapuiston rakentamisaloitteen hyväksymistä pohjavesialueiden välittömään läheisyyteen ei voida pitää vähäisenä muutoksena. On otettava huomioon, että kunnanvaltuuston päätös on kumottu lainvastaisena hallinto-oikeudessa. Hyvän hallintotavan mukaista olisi ollut käsitellä kumotun tuulivoimaosayleiskaavan kaavoitusaloite kunnanvaltuustossa.

Kaavoitusaloitteen käynnistämisen perusteena on esitetty Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) selvitys (luonnos 3.4.2025), jossa pääpainopisteenä oli selvittää mahdollinen hydrogeologinen yhteys tuulivoimaloiden ja pohjavesialueiden välillä. Päätöksen tehneillä kunnanhallituksen jäsenillä ei ole ollut käytettävissään lopullista pohjavesiselvitystä eikä siinä mainittua liitettä 5 (tulkitut luotausprofiilit) eikä myöskään ELY-keskuksen virallista lausuntoa tutkimustuloksista. Pohjavesiselvityksen tiedottamisprosessi ei ole ollut hyvän hallintotavan mukainen, prosessi on edennyt kiireellä eivätkä kaikki luottamushenkilöt ole saaneet riittävää tietoa asiasta. Päätös on syntynyt puutteellisin tiedoin.

Pohjavesiselvityksestä järjestettiin juhannusviikolla 18.6.2025 suljettu tiedotustilaisuus valtuutetuille ja varavaltuutetuille. Osallistujia oli päällekkäisyyksien ja ajankohdan vuoksi vähän. Selonteon materiaaleja ei jaettu etukäteen osallistujille eikä heillä ollut mahdollisuutta perehtyä aineistoon etukäteen. Tutkimuslaitoksen tutkija esitteli selvitystä Teamsin välityksellä kalvosarjan avulla. Aineisto, joka sisälsi lin Kovasinkankaan pohjavesiselvityksen luonnoksen 3.4.2025, kokousmuistion 23.4.2025 ja neljä liitettä, lähetettiin 23.6.2025 nykyisille ja edellisen kauden valtuutetuille, mutta kaikille uusille varavaltuutetuille aineistoa ei ole lähetetty. Aineistosta puuttuu kaikilta edelleen selvityksessä mainittu liite 5 (tulkitut luotausprofiilit), eikä sitä ole toimitettu pyynnöistä (25.6. ja 1.7.2025 Paaso) huolimatta. Lisäksi kunnanhallituksen kokouksen 8.9.2025 esityslistan ja päätöksen liitteenä jaetusta Kovasinkankaan tuulivoimayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (FCG 2025) sivunumeroinnin (23/30) mukaan puuttuu 7 sivua.

Hallintolain 45 § mukaan päätös on aina perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Epäselväksi muun muassa jää, miten voimalapaikkojen 4-6 sijoittelua (230 m, 395 m ja 575 m pohjavesialueesta) pohjavesialueiden välittömään läheisyyteen on perusteltu, kun tuulivoimaloiden korkeus on 280 m. Kovasinkankaan tuulivoimapuiston pohjavesiselvityksen raportin läpikäyntikokouksessa 23.4.2025 on kirjattu, että lopullinen raportti (pohjavesiselvitys) lähetetään vielä ELY-keskuksen kommentoitavaksi/hyväksyttäväksi ennen kuin sitä voidaan lähteä jakamaan ja esittelemään (ks. liite 4). Myöskään ELY-keskuksen virallista kannanottoa ja tulosten analyysiä ei ole esitetty ennen kunnanhallituksen päätöksentekoa. Kunnanhallituksen päätös on hallintolain 45 § mukaan lainvastainen.

Julkisuusperiaatteen mukaisesti (perustuslaki 12 §) asiakirjat ovat lähtökohtaisesti julkisia ja asiakirjoista on jokaisella oikeus saada tietoa, jos ei ole kysymys välttämättömistä erikseen salassa pidettävistä tiedoista. Kuntalaissa (410/2015) 22 § säädetään kunnan asukkaiden oikeudesta osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kuntalaiset ovat jo vuosien ajan olleet huolissaan tuulivoimapuiston rakentamisesta pohjavesialueiden läheisyyteen. Kuntalaiset ovat nyttemmin keskusteluissa esittäneet huolensa kunnanhallituksen päätöksestä hyväksyä Kovasinkankaan tuulivoimapuiston kaavoitusaloite, jonka perusteita ja selvityksiä ei ole julkistettu kunnanhallituksen kokouksen esityslistassa eikä myöhemmin pöytäkirjan liitteenä. Kuntalaisille on muun muassa jäänyt epäselväksi, mitä tarkoittaa, että mahdolliset vaikutukset pohjavesiin ovat hyvin pienet. Pohjavesiselvitysluonnos liitetiedostoineen (1-4) jaettiin vain kunnanvaltuutetuille ja osalle varavaltuutetuista eikä kuntalaisilla ole ollut mahdollisuutta perehtyä selvitykseen ennen kunnanhallituksen päätöksentekoa. Liitteet 1-3 olivat sisäiseen käyttöön. Kuntalaisilla ei näin ollen myöskään ole riittäviä edellytyksiä tehdä päätöksestä oikaisuvaatimusta puutteellisten tietojen vuoksi. Päätös on perustuslain julkisuusperiaatteen vastainen.

Kunnanhallituksen 8.9.2025 pöytäkirjassa Kovasin Tuulivoima Oy:n tuulivoimaosayleiskaavan esittelytekstissä alueen todetaan sijoittuvan voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tv-1 381 -alueelle Joutsenkangas-Kovasinkangas. Esittelytekstistä ei käy ilmi, että kaava ei ole tällä hetkellä lainvoimainen, koska kaavasta on tehty useita valituksia ja täytäntöönpanokieltohakemuksia.

Kunnanhallituksen esittelytekstissä todetaan hallinto-oikeuden päätöksen kaavan kumoamisesta perustuneen riittämättömiin selvityksiin koskien mahdollisia vaikutuksia Tiironkankaan ja Välikankaan pohjavesiin. Kuitenkin hallinto-oikeuden päätöksen perustelut eivät rajoitu ainoastaan pohjavesiluokitusten mukaisten alueiden rajausten perusteella osoitetuille tärkeille pohjavesialueille, vaan selvitysten epävarmuus kohdistuu lähtökohtaisesti näiden alueiden ulkopuolelle (ks. liite 2).

Kaavoitusaloitteessa eikä kunnanhallituksen kokouksen esittelytekstissä ei tuotu esille hallinto-oikeuden päätöksessä todettuja selvityksiä rajoittavaa epävarmuutta, jonka vuoksi ei voida riittävästi varmistua alueen pohjavesimuodostumien laajuudesta ja yleiskaavan mahdollistaman rakentamisen vaikutuksista pohjaveteen. Näin ollen kunnanhallituksen päätös on tehty puutteellisin tiedoin.

Kunnanhallituksen esittelytekstissä ja kaavoitusaloitteessa todetaan seuraavasti:

“Tutkimuksen tuloksena saatiin varmistus siitä, että mahdolliset vaikutukset pohjavesiin ovat hyvin pienet. Samaan johtopäätökseen tulimme myös edellisessä kaavassa, joten kaavan sisältö voidaan pitää edelleen samana.” Lisäksi todetaan, että kaavassa käydään tarkemmin läpi pohjavesivaikutuksia uusien selvitysten perusteella. Edellä esitetyt päätelmät eivät perustu tietoon koko alueesta ja luokiteltujen pohjavesialueiden laajuudesta ja yhtenäisyydestä, jolloin tehdyn tutkimuksen perusteella ei voida

varmistua siitä, että mahdolliset vaikutukset olisivat hyvin pienet. Päätelmät tilanteesta voidaan nähdä esitet yn  mielipiteen , ei tietona.

Tutkimusraportin mukaan tutkimus perustui senhetkiseen tilanteeseen ja käytettävissä oleviin tietoihin ja vain osaan eteläisen lin alueesta. Lisäksi, pohjavesiselvityksen tutkimusraportin mukaan pintavesien ja Liesojan tilanteesta johtuen Liesojan valuma-alueella voi periaatteessa imeytyä vettä pohjavesimuodostumaan. Liesojaa lukuunottamatta pohjavesialueita ym r ivien suoalueiden ojista ei ole mitattu veden pinnankorkeuksia. Kaavoitusaloitteessa todetaan, että kaava voidaan pitää edelleen samana. Kuitenkaan kaavaa ei voida pitää samana eikä se sellaisenaan vastaa hallinto-oikeuden kumoamisp  t kseen ja näkemykseen siitä, että selvitysten epävarmuus lähtökohtaisesti kohdistuu pohjavesiluokitusten mukaisten rajausten ulkopuolelle. Kovaninkankaan tuulivoimayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei myöskään ole otettu huomioon Liesojan valuma-alueen tilannetta ja vaikutuksia.

Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan MRL 39   2 momentin 4 ja 5 kohtien mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon mahdollisuudet vesihuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen, ym rist  n, luonnonvarojen ja terveelliseen elinympäristöön. Maankäyttö- ja rakennuslain 77b   ensimmäisen kohdan mukaan laadittaessa 77a   tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden k ytt   kyseisellä alueella.

2. PERUSTELUT VAATIMUKSEEN 2

Kunnanhallituksen päätöksessä 8.9.2025   221 kohdissa 1-3 ei ole otettu huomioon kokonaisnäkemystä eteläisen lin yhtenäisen pohjavesialueen tilanteesta. Lin eteläinen pohjavesialue sijaitsee kunnan halki kulkevassa luode-kaakkoissuuntaisessa pitkitt isharjukaksossa (POPELY/1639/2017, liite 5; ks. myös liitteet 6 ja 7). Eteläisen lin pitkitt isharjukakson pohjavesialueet (Ritokangas, Tiironkangas, Välikangas, Aaltokangas ja Kotakangas) sijaitsevat Iijoen ja Ii-Oulu -kuntarajan välisellä noin 6-8 km alueella.

Tarkoituksenmukaisuusperusteen mukaisesti eteläisen lin aluetta tulee tarkastella yhtenäisenä useista pohjavesialueista muodostuvana vyöhykkeenä. Alue muodostaa kokonaisuuden, jossa elintärkeiden ja välttämättömien pohjavesialueiden ja vedenpumppaamoiden läheisyyteen suunniteltavien hankkeiden ja jo toteutettujen toimintojen haitalliset yhteisvaikutukset tulee selvittää ja arvioida perusteellisesti ennen päätöksentekoa. Kovaninkankaan ja Navettakankaan muodostamaa aluetta tv-1, 381 (Joutsenkangas-Kovaninkangas) on esitetty energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa seudullisesti merkittäväksi teollisen kokoluokan tuulivoima-alueeksi. Maakuntakaava on hyväksytty, mutta se ei ole lainvoimainen.

Kunnanhallituksen päätökset tulisi kumota tarkoituksenmukaisuusperusteen mukaisesti, koska eteläisen lin alueeseen liittyvää olemassa olevaa uutta tietoa ei ole otettu kunnanhallituksen päätöksenteon pohjaksi. Pintavesistä ja Liesojasta on esitetty uutta tietoa Navettakankaan arviointiselostuksessa (Sitowise 2025, 276-278) sekä pohjavesiselvityksen raportissa, joita ei ole otettu Kovasinkankaan kaavoitusaloitteessa, osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa eikä päätöksenteossa huomioon.

Navettakankaan tuulivoima-alueella on tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA), jonka tulokset koskettavat Kovasinkankaan aluetta, mutta joita ei ole Kovasinkankaan kaavoitusaloitteessa eikä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa eikä näin ollen myöskään kunnanhallituksen päätöksessä otettu huomioon. Kaavoitusaloitteen tekijällä on kuitenkin jo ollut tieto ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista. Kovasinkankaan ja Navettakankaan tuulivoimahankkeissa on kaksi yritystä, joissa molemmissa toimijana on ainakin yksi sama henkilö. Kovan Tuulivoima Oy:n hallituksen puheenjohtajana ja Joutenkankaan Tuulivoima Oy:n hankkeesta vastaavana henkilönä on Jaakko Leppinen. Hyvän hallintotavan mukaisesti olennainen tieto tulee saattaa päätöksentekijöille tiedoksi ennen päätöksentekoa.

Kovasinkankaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole tuotu esiin Navettakankaan tuulivoima-alueen yhteysviranomaisena toimineen ELY-keskuksen huomioita ja arvioita eteläisen lin alueelta. ELY:n lausunnosta muun muassa ilmenee, että lin ja Oulun kuntien rajalla sijaitseva Navettakankaan hanke vaikuttaa olennaisesti eteläisen lin pohjavesialueeseen. Päätöksessä ei myöskään ole otettu huomioon ELY-keskuksen perusteltua päätelmää 18.7.2025 (POPELY/2270/2023) koskien Navettakankaan tuulivoimahanketta, tuotantoaluetta (Oulu) ja ulkoista sähkönsiirtoa (Oulu ja li) ja siinä esitettyjä tietoja lin eteläisen alueen pohjavesistä, pintavesistä ja kalastosta sekä vaikutusarvioinnin täydennystarpeista.

Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskus on esittänyt useita kannanottoja tuulivoimarakentamiseen pohjavesialueilla (ks. esim. Sweco 2024; POPELY/2684/2019, liite 8). ELY- keskus on korostanut tuulivoiman pohjavesiriskejä sekä peitteisten muodostumien laajuuteen liittyvää epävarmuutta. Myös Kovasinkankaan tuulipuiston pohjavesiselvityksen raportin käyntitilaisuudesta tehdystä muistiosta ilmenee että 23.4.2025 ELY-keskuksen edustajat tuovat esille tarpeen päivittää pohjavesialueen rajauksia ja korostavat, että harvemmin suunnitellaan tuulivoimaloita näin lähelle pohjavesialueita (ks. liite 4).

Tuulivoimaloiden lukumäärä on etenkin Pohjois-Pohjanmaalla lisääntynyt lyhyellä ajanjaksolla merkittävästi, mutta niiden vaikutuksista vesistöihin on vain vähän tutkimus- ja seurantatietoa (Kropsu ym. 2025). Maatuulivoimaloiden vesistövaikutuksia ei ole riittävästi selvitetty ja tutkimushankkeita ollaan vasta käynnistämässä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen maatuulivoiman rakentamisen vesistövaikutuksia käsittelevä esiselvitys on valmistunut 2025. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja

Suomen ympäristökeskus SYKE ovat käynnistäneet ”Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 EAKR -rahoituksella yhteistyöhankkeen tuulivoiman rakentamisen vesistövaikutuksista, toteutusaika 3.4.2025-31.12.2027. Yhteistyöhankkeessa ”Tuulivoiman rakentamisen vesistövaikutukset muuttuvassa ilmastossa - Riskinarviointi ja vesienhoidon vaihtoehdot (TURRI)” selvitetään maatuulivoimahankkeiden vesistövaikutuksia sekä kumuloituvia vesistövaikutuksia muun maankäytön kanssa muuttuvissa vesi- ja ilmasto-oloissa. Hankkeessa lisäksi etsitään ja arvioidaan ratkaisuja ja yhteistyömahdollisuuksia vesistöriskien vähentämiseksi.

Tässä oikaisuvaatimuksessa esitämme myös eteläisen lin alueeseen vuosikymmenien ajan perehtyneen, kokeneen geofysikko emeritus Teuvo Pernun näkemyksiä ja arvioita tuulivoimaloiden sijoittamisesta pohjavesialueiden läheisyyteen, moreenikumpujen lievealueista, virtausolosuhteista luonnon olosuhteiden vaihdellessa sekä tulevaisuuden vedenottotarpeista ja vesivarannon turvaamisesta. Teuvo Pernu on analysoinut Oulun yliopiston Geofysiikan laitoksen opetuksen ja tutkimuksen tarpeisiin liittyviä 1970-1980 -luvulla eteläisen lin alueella tehtyjä geofysikaalisia, sähkömagneettisia mittauksia ja erillisiä luotauksia sekä Geologian tutkimuskeskuksen matalalentomittausten tuloksia (ks. Geofysikaaliset matalalentokartat 1:20 000). Tuloksista ei ole erillistä raporttia vaan mittaustuloksia on hyödynnetty opinnäytetöissä ja sovellustutkimuksissa. Tulokset osoittivat eteläisen lin alueen olevan yhtenäinen pohjavesialue. Eteläisen lin alueella tehtyt pohjavesiä koskevat mittaukset, luotaukset ja tutkimustulokset antavat viitettä siitä, että pohjavettä on myös muualla kuin luokitelluilla pohjavesialueilla. Hankealueella on monia epävarmuustekijöitä, jotka tulee tunnistaa, jotta pohjavedet voidaan turvata.

Pernun mukaan moreenikumpujen yläosat ovat yleensä huuhtoutuneita ja sisältävät karkean aineksen kerroksia ja ovat siten vettä läpäiseviä. Sulamisvedet ja sadevedet kulkeutuvat ympäristöön ja pohjaveteen. Pernu korostaa, että moreenikummun lievealueella esiintyy huuhtoutunutta ainesta ja veden virtausta karkeammissa aineksissa on mutkikasta määrittää. Pohjaveden kertymistä ja virtauksia on mahdotonta kuvata tarkasti eri vuodenaikoina ja tehdä pitkälle meneviä varmoja johtopäätöksiä virtauksiin vaikuttavista tekijöistä luonnon olosuhteiden vaihdellessa, näin ollen virtausolosuhteista ei voi tehdä tarkkoja päätelmiä.

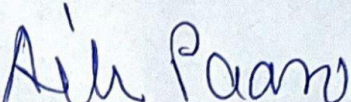
Pernu korostaa, että veden korkeusmittaukset ovat sen hetkisiä arvoja ja vaihtelevat esim. keväällä sulamisvesien aikaan. Tuulivoimaloiden sijoittelussa esitetään perusteettomasti etäisyyksiä pohjavesialueen rajaan. Tiironkankaan pohjavesialue ja Välikankaan pohjavesialue ovat samaa yhtenäistä pohjavesialuetta, jonka koko on luokkaa 10 km² eteläisen lin alueella. Rajaa ei voida mitenkään tarkasti määrittää koska veden kertymiseen ja virtaamiseen pinnan läheisessä, vettä läpäisevässä maa-aineksessa vaikuttavat suot lumiolosuhteet, sekä sadanta ja jäätyminen. Voidaan puhua vain pohjavesialueesta.

Myös pohjavesiselvityksen mukaan esitetyt tutkimustulokset kertovat sen hetkisestä tilanteesta käytettävissä olevien tietojen perusteella. Tutkimustulosten sidoksellisuus tutkimushetkeen on tullut esille myös Kovasinkankaan tuulivoimayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistosta jätetyssä seitsemän yksityishenkilön (vesiliikelaitoksen henkilökunta ja kuntalaiset) mielipiteessä nro 17, jossa käsiteltiin vedenottamoiden menetysten ja taloudellisten seuraamusten riskejä ja esitettiin tuulivoimapuiston kaavan laatimisen keskeyttämistä (FCG 2022, 70-71). Mielipiteessä tuotiin esiin, että alueella oli havaittu vuoden 2019 aikana pohjaveden korkeusvaihtelua havaintoputkista mitattuna hieman yli metrin. Mielipiteessä todettiin, että myös pohjavesialueen reuna-alue vaihtelee pinnankorkeuksien mukaan. Alueella tehtävät tutkimustulokset ovat näin suoraan sidoksissa tutkimushetken pohjaveden korkeuteen.

Pernu korostaa, että ilmasto-olosuhteiden odotettavissa olevien muutosten vahvistuminen jo lähitulevaisuudessa edellyttää pienituottoisiin vesivarantoihin turvautumista ja ennaltakartoittamista esimerkiksi Kotakankaalla ja Aaltokankaalla. Tämä johtaa siihen, että lähivuosina joudutaan ennallistamaan vedenottopaikkojen läheisyydessä sijaitsevia soita veden varastoimiseksi ja vedenottotarpeen turvaamiseksi. Pernun mukaan nykyiset pintavedet ovat tulevaisuuden pohjavesiä ja suot ovat vesivarastoja. Alue on kokonaisuudessaan tulevaisuuden vesivaranto ja siksi tuulivoimarakentaminen tulisi ohjata eteläisen lin alueen ulkopuolelle.

lissä 23.9.2025,

Eija Alaraasakka

Aila Paaso

Teuvo Pernu

LIITTEET

Liite 1: Pöytäkirjanote. Iin kunta, Khall 08.09.2025 § 221, 253/10.02.02/2025 Kovasin Tuulivoima Oy:n tuulivoimaosayleiskaava Kovasinkankaan alueelle.

Liite 2: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus. Päätös 1341/2024. 19.8.2024.

Liite 3: Iin kunnan hallintosääntö 1.6.2025 alkaen.

Liite 4: Kokousmuistio 23.4.2025. Iin Kovasinkankaan tuulivoimapuiston pohjavesiselvitys. Raportin läpikäynti.

Liite 5: POPELY/1639/2017. Iin pohjavesialueiden luokitus- ja rajausmuutokset. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 29.10.2018.

Liite 6: Pohjavesialueiden yleiskartta, li. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 12.7.2018.

Liite 7: Pohjavesialueiden yleiskartta, Oulu.

Liite 8: POPELY/2684/2019. Lausunto pohjavesivaikutusten selvittämisestä ja huomioon ottamisesta Kovasinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavassa. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 3.5.2024. (Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 28.3.2024, 297/03.04.04.04.16/2023 344/03.04.04.04.16/2023).

LÄHTEET

FCG 2022. Kovasinkankaan tuulivoimapuiston yleiskaava. Vastine kaavaluonnokseen saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin. Mielipide 17. 23.6.2022. [KOVASINKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON YLEISKAAVA](#)

FCG 2025. Kovasinkankaan tuulivoimayleiskaava. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma. FCG Rakennettu Ympäristö Oy. 21.8.2025. https://www.ii.fi/sites/ii.fi/files/TIEDOSTOT/ASUMINEN_YMPARISTO/Kaavoitus/Kovasinkankaan%20tuulivoimapuisto%2C%20OAS.pdf

Geofysikaaliset matalalentokartat 1:20 000. [Geofysikaaliset matalalentokartat 1:20 000/Aerogeophysical low altitude maps 1:20 000](#)

Kropsu, E. (toim.) 2025. Maatuulivoimaloiden rakentamisen vesistövaikutukset. Esiselvitys vaikutuksista, niiden arviointitavoista ja haittojen lieventämisestä. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 10/2025. [Maatuulivoiman rakentamisen vesistövaikutukset](#)

POPELY/2270/2023. Perusteltu päätelmä. Navettakankaan tuulivoimahanke, tuotantoalue (Oulu) ja ulkoinen sähkönsiirto (Oulu ja li). ELY-keskus 18.7.2025. [Perusteltu päätelmä, Jouttenkankaan Tuulivoima Oy, YVA-menettely, Navettakankaan tuulivoimahanke, Oulu, li](#)

Sitowise 2025. Navettakankaan tuulivoimahanke. Tuotantoalue (Oulu) ja ulkoinen sähkönsiirto (Oulu ja li). Ympäristövaikutusten arviointiselostus. 21.2.2025. Jouttenkankaan Tuulivoima Oy. Sitowise Oy. [Navettakankaan tuulivoimahankkeen arviointiselostus.pdf](#)

Sweco 2024. LIITE 3. Vastineet (lin strategisen yleiskaavan) ehdotusvaiheessa saatuun palautteeseen. lin kunta. Vastineet 10/2024. [Liite 3 Kaavoittajan vastineet ehdotusvaiheen palaute.pdf](#)

Tuulivoiman rakentamisen vesistövaikutukset muuttuvassa ilmastossa - Riskinarviointi ja vesienhoidon vaihtoehdot (TURRI). Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus. [Tuulivoiman rakentamisen vesistövaikutukset muuttuvassa ilmastossa - Riskinarviointi ja vesienhoidon vaihtoehdot \(TURRI\) - ELY-keskus - ELY keskus](#)